

DÜNYA TİCARETİ BATIDAN DOĞUYA KAYIYOR. PEKİ TÜRKİYE EKONOMİSİ BUNUN NERESİNDE?

Erdem ALPTEKİN

1929 yılı Büyük Buhranı'ndan tam 70 yıl sonra, dünya ekonomisinin taşları yerinden oynadı.

2009'da dünya ticareti yüzde 12 daraldı.

ABD kaynaklı kriz, bugünlerde Avrupa odaklı bir finansal krize dönüştü.

Güney Avrupa ülkelerinin borçları nedeniyle euro para biriminin çökeceği tartışılıyor.

Güçlü AB imajı sorgulanır hale geldi.

Başta Yunanistan olmak üzere, İspanya ve Portekiz borç sarmalıyla boğuşuyor.

Bugünlerde bütçe açıkları, ekonomide toparlanmaya dair en büyük endişe kaynağı.

AB ülkelerini etkileyen, bu çalkantının bir süre devam edeceği görülüyor.

Kriz etkilerini Batı ülkeleri yaşamaya hala devam ediyorlar.

Doğu ülkeleri ise yol almaya başladılar.

Dünya ticaret eksenini batıdan doğuya, dünya ekonomisinde ağırlık yeni gelişen ülkelere kaymaya başladı.

Asya ülkeleri, resesyondan çıkışta dünyaya liderlik etti.

Doğu ülkeleri derken tüm Doğu ülkeleri bu kapsam içine girmiyor.

Hala fakirliğin egemen olduğu, orta çağ koşullarının yaşandığı Doğu toplumları var.

Yükselmekte olan Doğu ülkeleri derken; Çin, Hindistan, Japonya, Güney Kore, Malezya, Tayvan ve Endonezya gibi ülkelere bahsediliyor.

BRIC kavramı son yıllarda ön plana çıktı.

BRIC ülkelerini Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin oluşturmuyor.

BRIC ülkelerinin önümüzdeki yıllarda dünya ekonomisi üzerinde söz sahibi olacağı ifade ediliyor.

Ucuz işgücüne ve doğal kaynaklara dayanarak büyük bir çıkış yakalayan Çin, Hindistan ve Brezilya gibi ekonomiler, ABD'nin tahtına alternatif olarak ortaya çıktılar.

Doğu'nun Batı'ya oranla daha zenginleşeceği ve özellikle enerji, gıda ve su talebinin oldukça artacağı tahmin ediliyor.

Bugün, yüksek katma değer içeren ürünlerin birçoğu Çin, Tayvan, Hong Kong gibi ülkelerin sanayi sitelerinde üretiliyor.

Ucuz işgücü sayesinde çok yüksek hacimli malların üretimleri sağlanıyor.

Uzakdoğu ülkeleri, emek ucuzluğu sayesinde fark yaratıyorlar.

Çin ekonomisi 2009'da yüzde 8,7 büyüdü. 2010 yılı ilk çeyrekte ise yüzde 11,9 büyümeye kaydetti.

Hızlı büyüme temposuyla daha önce Almanya'yı geride bırakarak dünyanın en büyük 3. ekonomisi olan Çin'in yakın bir zamanda Japonya'yı da geçmesi bekleniyor.

Her geçen gün Çin'de yabancı sermaye birikimi artıyor.

halinde Türkiye'nin yükselen değeri olacağı görülüyor.

Tayvan ise 2009 yılı 4. çeyrekte yüzde 9,2 büyüdü.

IMF'in küresel görünüm raporunda da belirtildiği gibi, gelişmekte olan ülkeler arasında geleceği en parlak ekonomiler Çin, Hindistan, Brezilya, Endonezya olarak öne çıkıyor.

Doğu'ya doğru gerçekleşen eksen kaymasını, Türkiye'nin iyi algılaması

Uluslararası kuruluşlar, ülkemizin geleceğine ilişkin parlak senaryolar çiziyorlar.

The Economist dergisi'nin, GSYH tahminlerine göre, Türkiye, bu yıl yüzde 3,6'lık bir büyüme ile 42 ülke arasında 13'üncü, gelecek yıl yüzde 3,8'lik büyüme ile ise 12'nci olacak.

2007 yılında ekonomi dalında Nobel ödülünü alan Profesör Eric Maskin, Türkiye'nin geleceğinin parlak olduğunu, 10 yılda Türkiye'nin büyüme rekoru kıran BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin) ülkelerine eklenebileceğini ifade ediyor.

Avrupa Birliği Komisyonu, Türkiye'nin bu yıl yüzde 4,7 ve gelecek yıl yüzde 4,5 ile Avrupa'nın en hızlı büyüyen ülkesi olacağını bildirdi.

2010 yılında Türkiye'nin ardından Avrupa'da en hızlı büyüyecek ülkeleri yüzde 3,7'yle Rusya, yüzde 2,7'yle Polonya ve Slovakya olarak sıralanıyor.

Büyük ekonomilerden Çin'in yüzde 10,3, Hindistan'ın yüzde 8,1, Brezilya'nın yüzde 5,7, Endonezya'nın yüzde 5,4, Güney Kore'nin yüzde 5 büyümesi tahminleniyor.

Türkiye'nin en az, rakibi olan gelişmekte olan ülke ekonomileri kadar büyümesi gerekiyor.

Ülkemizde artan sanayi üretim değerleri, çift haneli büyüme sinyali veriyor.

Ancak kalıcı bir ekonomik toparlanma için, kriz öncesinde olduğu gibi 27 çeyreklik yüksek ve sürekli büyüme temposunun yeniden yakalanması gerekiyor.

Kalıcı bir büyüme ve kalıcı bir ekonomik istikrar için, işsizlik oranlarının en azından tek haneli rakamlara indirilmesi yani istihdam yaratılması gerekiyor.

Türkiye'nin yükselen ekonomiler arasında yer alabilmesi için; üreten, ihraç eden, yatırım yapan ve yapısal reformlara kaldığı yerden devam eden bir kimliğe bürünmesi gerekiyor.

Türkiye'nin büyüdüğü zaman yeniden rekor cari açık ve dış ticaret açığına sahip olmasının önüne geçmesi gerekiyor.

Tekrar çift haneli faiz oranlarıyla ve enflasyon oranlarıyla karşılaşılması gerekiyor.

Tekrar siyasi istikrarsızlığın, ekonomik istikrarın önüne set çekmemesi gerekiyor.

Türkiye ekonomisinin önü açık ancak Türk Ticaret Kanunu başta olmak üzere, yıllardır revize edilmeyi bekleyen birçok düzenlemenin de gerçekleşmesi şart.

Krizler, dünya genelinde eksen kaymalarına neden oluyor ancak kimileri bu durumdan güçlenerek kimileri ise hasar görerek çıkıyor.

Türkiye olarak krizden yükselerek çıkmanın mantığı, ekonomik mantığı değiştirmekten geçiyor.

Yeni parolamız, daha fazla ve yüksek katma değerli ihracat, daha fazla üretim ve daha fazla yatırım olmalı.

Ülkemiz ekonomisinin büyük bir çoğunluğunu oluşturan KOBİ'lere ekonomik programlarda yer verilmesi, KOBİ envanterinin çıkartılması ve ihtiyaçlarının belirlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Dünya ticaretinden aldığımız payın artması için, yüksek katma değerli ürün üretimine, markalaşmaya, fark yaratmaya, inovatif ürünler oluşturmaya, yeni pazarlar keşfetmeye, pazardaki müşterilerin ihtiyaçlarını bilmeye ihtiyacımız var.

2023'te eğer ülkemizin küresel bir güç olması ve 500 milyar dolar ihracat yapması hedefleniyorsa; ülkemizin yükselmekte olan ülkelerin nasıl cari fazla verdiklerini, nasıl ekonomi politikaları yürüttüklerini, nasıl bir dış ticaret politikası izlediklerini ve nasıl bir maliye ile para politikası uyguladıklarını incelemeleri gerekmektedir.